**Dosarul nr.4-431/2023; 4-23109362-51-4-31072023**

**HOTĂRÂRE**
**în numele Legii**

15 noiembrie 2023
mun.Ungheni

Judecătoria Ungheni,

**Instanţa compusă din:**

Președintele ședinței, Judecător Anatolie RUSU

Grefier Mariana PIDGHIRNÎI

În lipsa:

Reprezentantului agentului constatator Ina VRABIE

Persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional Dina BULMAGA

examinând în şedinţa de judecată publică cauza contravenţională privind învinuirea **Dinei BULMAGA,** a.n.*****, IDNP: *****, domiciliată în *****, în comiterea contravenţiei prevăzute de art.63 alin.(2) Cod contravenţional,

**constată:**

1. **Dina BULMAGA** la data de 22.07.2023, în perioada 12.00-13.00, nu și-a îndeplinit obligațiunile de întreținere, educare și instruire a copilului, *****, care în urma lipsei de supraveghere la 22.07.2023 în intervalul orelor 12.00-13.00 s-a aflat la bazinul acvatic din regiunea „La Deluț„ din com.Vărzărești, r.Nisporenui, unde s-a scăldat, loc în care scăldatul este interzis.
2. În privința **Dinei BULMAGA** a fost întocmit procesul verbal contravențional pentru comiterea contravenției prevăzute de art.63 alin.(2) Cod contravenţional.
3. La 31.07.2023 procesul verbal cu privire la contravenție intentat în privința **Dinei BULMAGA** de către agentul constatator, Ina Vrabie, a parvenit prin intermediul Secției Evidență și Documentare Procesuală a Judecătoriei Ungheni, pentru a fi examinat conform competenței în baza art.395 alin.(1) Cod contravențional.

4. În ședința de judecată reprezentantul IP Nisporeni, Ina Vrabie, nu s-a prezentat, însă a înntat cerere în care solicit examinarea cauzei în lipsă. Totodată, susține procesul verbal cu privire la contravenție recomandarea înaintată.
5. În ședința de judecată persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, **Dina BULMAGA**, nu s-a prezentat, însă la materialele dosarului este anexată cererea în care solicită examinarea cauzei în lipsă (f.d.8).
6. În acest sens, instanța de judecată reține că comunicarea actelor judiciare, în măsura în care este un act de comunicare între organul judiciar și părți, este obligatorie pentru a permite părților, dacă e cazul, să declare recurs. Instanțele trebuie așadar să facă tot posibilul în modul rezonabil pentru a cita părțile și urmează să se asigure că acestea sunt la curent cu procedurile la care participă. Prin urmare, instanța de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul participanților la proces la participarea efectivă la examinarea cauzei, întru respectarea unui proces echitabil, însă agentul constatator și contravenientul nu s-au prezentat în instanța de judecată. Astfel, ținând cont de termenul restrâns stabilit de lege pentru examinarea cauzei contravenționale, considerând că procedura de citare legală a fost respectată, în conformitate cu prevederile art.455 alin.(2) și (3) Cod contravențional, instanța a dispus desfășurarea ședinței de judecată în lipsa participanților absenți. Mai mult ca atât, părțile, au obligația de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia pentru a-și proteja drepturile sale.
7. În raport cu materialele prezentate, instanţa de judecată ajunge la concluzia că învinuirea imputată **Dinei BULMAGA** și-a găsit confirmare în cadrul ședinței de judecată și conchide că în acțiunile ultimului sunt prezente semnele faptei contravenționale prevăzute de art.63 alin.(2) Cod contravenţional și corect au fost încadrate în baza acestui articol.
8. Conform art. 458 Cod contravenţional, *examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale şi alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei, iar potrivit prevederilor art. 394 alin. 2 şi art. 460 Cod contravenţional, instanţa de judecată hotărăşte asupra cauzei contravenţionale prin decizie (hotărâre) asupra aspectelor faptic şi juridic ale cauzei.*
9. În ceea ce privește starea de fapt constatată și în corespundere cu art.425 Cod contravențional, se reține că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional precum:
    - Datele de fapt constatate prin examinarea procesului-verbal cu privire la contravenţie din 25.07.2023 Seria/nr.MAI05 988069, întocmit de către agentul constatator, Ina Vrabie, în privința **Dinei BULMAGA** în baza art.63 alin.(2) Cod contravenţional pentru faptul că la data de 22.07.2023, în perioada 12.00-13.00, nu și-a îndeplinit obligațiunile de întreținere, educare și instruire a copilului, *****,

care în urma lipsei de supraveghere la 22.07.2023 în intervalul orelor 12.00-13.00 s-a aflat la bazinul acvatic din regiunea ,,La Deluț,, din com.Vărzărești, r.Nisporenui, unde s-a scăldat, loc în care scăldatul este interzis (f.d.4);

- Datele de fapt constatate prin examinarea procesului-verbal din 25.07.2023 de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional, **Dina BULMAGA,** care recunoaște vina (f.d.6);
- Datele de fapt constatate prin examinarea cazierului contravențional și revendicării eliberate în privința **Dinei BULMAGA** (f.d.8, 9);
- Datele de fapt constatate prin examinarea copiei certificatului de naștere a lui ***** (f.d.10).

10. Contravenientul careva probe, în corespundere cu principiul contradictorialităţii, în combaterea celor constatate de către agentul constatator nu a prezentat, de aceea faptele constatate de către agentul constatator sunt apreciate de instanţa de judecată ca fiind veridice, reflectând evenimentele ce au avut loc în realitate.
11. În această ordine de idei, instanţa de judecată reţine că, scopul legii contravenţionale constă în apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, precum şi în prevenirea săvârşirii de noi contravenţii.
12. Astfel, prin ansamblul de probe cercetate în cadrul ședinței de judecată instanța consideră că vinovăția **Dinei BULMAGA** de comiterea contravenției imputate a fost dovedită integral, iar acțiunile lui corect au fost încadrate conform prevederilor art.63 alin.(2) Cod contravențional, *neândeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului, acțiuni ce au avut ca urmare lipsa de supraveghere a copilului, vagabondajul, cerşitul ori săvârşirea de către acesta a unei fapte socialmente periculoase.*
13. Pe lângă aceasta, instanța apreciază că, în măsura în care procesul verbal cu privire la contravenție din 25.07.2023 Seria/nr.MAI05 988069 nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă. Mai mult ca atât, la examinarea cauzei, făptuitorul nu a invocat, iar instanța nu a stabilit că datele inserate de către agentul constatator au fost obținute prin acțiuni ilegale enumerate expres în art.425 alin.(6) Cod contravențional.
14. Astfel, instanța de judecată, coroborând probele cercetate cu prevederile legale citate, concluzionează că **Dina BULMAGA** este culpabilă de comiterea contravenției prevăzute de art.63 alin.(2) Cod contravențional.
15. Complementar la cele relatate, instanța apreciază că agentul constatator a stabilit faptele incriminate făptuitorului în prezența acestuia, care la momentul întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție nu a formulat obiecții față de cele constatate de agentul constatator, în special față de faptele comise. Aceasta rezultă în mod evident din rubrica ,,obiecțiile persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional,, care este parte integrantă a procesului contravențional, prin ce i-au fost respectate drepturile consacrate în art.378 și 384 alin.(2) Cod contravențional și i-au fost create condițiile necesare de a combate învinuirea adusă la momentul

constatării faptei. Prin urmare, făptuitorul nu a formulat obiecții, iar instanța de judecată va lua în considerație această împrejurare în susținerea veridicității celor stabilite de agentul constatator. De altfel, careva impedimente în acest sens nu au fost relatate sau descrise de către contravenient, prin urmare, ultimul a înțeles esența acuzațiilor aduse.

16. În contextul circumstanțelor arătate, instanța reține că prezumția de legalitate și temeinicie de care se bucură procesul verbal contravențional, ca și act autentic, nu a fost răsturnată de către făptuitor, deși i s-a creat cadrul necesar și suficient în acest sens.
17. În această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanță, care reține că încheierea procesului verbal contravențional este temeinică.
18. Sub aspectul legalității procesului verbal, instanța de judecată denotă că motivele de nulitate absolută a actului pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art.5 și 7 Cod contravențional.
19. Astfel, Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită formă, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art.443 Cod contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art.445 al codului respectiv.
20. În ceea ce privește legalitatea procesului verbal cu privire la contravenție întocmit în privința **Dinei BULMAGA**, instanța constată că acesta este încheiat cu respectarea dispozițiilor legale, cuprinde mențiunile obligatorii prevăzute de legea contravențională sub sancțiunea nulității absolute, nefiind afectat de alte vicii de natură să ducă la anularea sa.
21. Totodată, la aprecierea procesului verbal cu privire la contravenţie în calitate de probă, instanţa a luat în consideraţie că în conformitate cu art. 6, pct. 3) al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale din 04.11.1950 în vigoare pentru RM din 12.09.1997, prin care este garantat dreptul la un proces echitabil, orice acuzat are, în special, dreptul să fie informat în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înţelege şi în mod amănunţit asupra naturii şi cauzei acuzaţiei aduse împotriva sa, deoarece Curtea Europeană a Drepturilor Omului de la Strasbourg în cauză *Ziliberberg c. Moldovei (nr. 61821/100, 01.02.2005) şi Russu c. Moldovei (nr.7413/05 din 13.11.2008, difinitivă la 13.02.2009)* a decis că, contravenţia comportă un caracter "Penal" pentru scopurile art. 6 din Convenţie.
22. La stabilirea categoriei şi mărimii pedepsei instanţa de judecată ia în consideraţie că, contravenientul, **Dina BULMAGA,** a fost găsită vinovată de săvârşirea contravenției prevăzute de art.63 alin.(2) Cod contravențional, pentru care legea contravențională prevede pedeapsa cu *amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.*

23. Instanța de judecată evidențiază că orice sancțiune juridică, inclusiv cea contravențională, nu reprezintă un scop în sine, ci un mijloc de reglare a raporturilor sociale, de formare a unui spirit de responsabilitate. Pentru aceasta, însă, nu e nevoie ca în toate cazurile să se aplice sancțiunea maximă. Mai mult, sancțiunea nu constituie un mijloc de răzbunare a societății, ci de prevenire a săvârșirii faptelor ilicite și de educare a persoanelor vinovate.
24. De asemenea, la determinarea categoriei de pedeapsă pentru contravenția respectivă instanţa de judecată ţine cont de faptul că, contravenientul, nefiind prezent în ședința de judecată, nu s-a expus asupra sancțiunii. Drept consecinţă, fără acordul contravenientului instanţa consideră imposibilă aplicarea în speţă a pedepsei în formă de muncă neremunerată în folosul comunității.
25. Instanța consideră că pedeapsa pentru **Dina BULMAGA** urmează a fi stabilită sub formă de amendă, or în aprecierea instanței această măsură de pedeapsă este echitabilă și proporțională pericolului social al contravenției și persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal și eficient își va atinge acopul de restabilire a echității sociale și prevenirea în săvârșirea de noi contravenții, atât din partea contraveninetului, cât și a altor persoane.
26. Analizând materialele din dosar, elucidând şi constatând starea de lucru descrisă mai sus, călăuzindu-se de dispoziţiile art.35, 456, 457, 460, 462, 468 Cod contravenţional, instanţa de judecată

**hotărăște:**

**Dina BULMAGA** se recunoaște vinovată de săvârșirea contravenției prevăzute de art.63 alin.(2) Cod contravențional şi în baza acestei legi se stabileşte acestuia pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 9 (nouă) unităţi convenţionale, ce constituie 450 (patru sute cincizeci) lei.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile prin intermediul Judecătoriei Ungheni.

**Președintele ședinței,**

**Judecătorul** **Anatolie RUSU**